

A Talajtani Társaság tevékenysége és Tisztújító Küldöttértekezlete

Budapest, 1978. február 21.

A Magyar Agrártudományi Egyesület 1978. év tavaszán lezajlott társasági vezetőségválasztásait mintegy fél éves előkészítő munka előzte meg. A Talajtani Társaság vezetősége 1977. december 19-én megtartott ülésén meghatározta azokat az irányelveket, amelyek jegyében a szakosztályi vezetőségválasztásokat le kell bonyolítani, és a Társaság vezetőségválasztó Küldöttértekezletét elő kell készíteni:

— a szakosztályi vezetőségválasztások alkalmával értékelni kell az illető szakosztály négyéves munkáját,

— a szakosztályokban folyó munka folyamatossá tétele érdekében a szakosztályvezetésben csak ott célszerű lényeges változtatást végrehajtani, ahol az feltétlenül indokolt,

— a szakosztályok elnököt, titkárt és négy vezetőségi tagot választanak. A szakosztály-vezetés kibővítése azt a célt szolgálja, hogy minél többen vegyenek részt az egyes szakosztályok munkájának megszervezésében, ezzel is elősegítve a színvonalasabb és önállóbb szakosztályi munkát. A négytagú vezetőség megválasztása a fiatalok, a gyakorlati szakemberek és a nők minél nagyobb számban való bevonását is célozza.

— a szakosztályi vezetőségválasztó ülést célszerű szakmai vitaüléssel egybekötni,

— a Társaság vezetőségválasztó küldöttértekezletére az egyes szakosztályok öt-öt főt, a vidéki Talajtani Szakosztályok pedig három-három főt delegálnak. A küldöttértekezleten a Társaság vezetőségét az elnök, a tiszteletbeli elnök, a három alelnök, a titkár és a szervező titkár képviseli,

— a Társaság új vezetőségének megválasztásához a jelöléseket egy háromtagú jelölőbizottság végzi, melynek elnöke FEKETE ZOLTÁN (Kertészeti Egyetem), tagjai: HORNYÁK FERENC (Országos Meliorációs Egyesülés) és SZEMES IMRE (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete).

Még az elmúlt év őszén a Talajtani Vándorgyűlés résztvevői elfogadták a Talaj-

tani Társaság 1978-80., illetve 1980-85 évekre vonatkozó cselekvési programját. E dokumentumban rögzítette a Társaság azokat a feladatokat és alapelveket, amelyek következetes megvalósítása biztosíthatja a Társaság hatékony működését az elkövetkezendő években.

Talajtani Társaság cselekvési programja

A cselekvési program mindkét időszakában a Talajtani Társaság előtt álló feladatok szorosan kapcsolódnak a népgazdasági tervekhez, és különösen azokhoz a tendenciákhoz, amelyek a hazai talajok termékenységének növelésével, jobb hasznosításával, kémiai, agrotechnikai és más eszközökkel való javításával, és nem utolsósorban a természeti környezettel és annak védelmével kapcsolatosak.

Különösen jelentős feladata a Társaságnak a korszerű külföldi és hazai talajtani és agrokémiai módszerek és eljárások széles körű megismertetése a gyakorlatba való bevezetés elősegítése céljából.

Ismeretes, hogy a tudomány és a technika gyorsuló fejlődése során ilyen módszerek egyre nagyobb számban találhatók. Fontos feladat ezeknek nemcsak megismertetése, hanem kritikai értékelése is. Ez irányt mutathat arra vonatkozóan, hogy melyeket lehet a közeli esetleg a távoli jövőben a gyakorlatban alkalmazni, és melyek azok, amelyek alkalmazása meghatározott okok miatt javaslatba sem hozható.

A Társaság tevékenysége során a fenti feladatokhoz csatlakozóan bizonyos ismeretterjesztési, sőt továbbképzési feladatokat is el kell, hogy lásson, és tevékenységében szoros kapcsolatot kell, hogy tartson az oktatási, kutatási szervekkel éppúgy, mint a gyakorlat minél nagyobb számú képviselőjével.

A cselekvési program az elkövetkezendő évek teendőit az alábbiakban foglalja össze:

1. A különböző ágazati, alágazati, illetve gazdálkodó egységek fejlesztési lehe-

tősegeinek feltárása a talajtan és a talajtermékenység területén. E tevékenység során sor kerülhet szakmai előadások tartására, szakvélemények és javaslatok készítésére, viták és konzultációk szervezésére.

2. A lehetőségekhez mérten minél több helyen meg kell alakítani a Társaság helyi, üzemi csoportjait. E tekintetben elsősorban a talajjal hivatásszerűen foglalkozó vállalatok, kutatóintézetek és nagyobb gazdaságok, felsőoktatási intézmények jöhetnek szóba. A helyi csoportok tevékenységükkel sem a Társaság központi, sem megyei szervezeteinek integritását és munkatervét nem csorbítanak, megalakításukkal inkább egyszerűsödne a központi, illetve a megyei szervezet munkája.

A csoportok megalakulása inkább olyan szempontból lenne kívánatos, hogy egyrészt a közös érdeklődés és téma hozza össze az embereket, másrészt megkönnyítjük a központi, illetve a megyei szervek munkáját azért, hogy a helyi csoportoknál a tagdíjbeszedést, a rendezvények propagandáját stb. egy vagy több aktivista bevonásával hatékonyabbá tegyünk.

A talajtan és agrokémia jellegénél fogva az üzemi csoportok megalakulásának a lehetősége korlátozott, ezért korántsem léphetünk fel olyan ígérennyel, hogy minden vagy akár a legtöbb gazdaságban ilyen csoportok alakuljanak. Nem is a csoportok számszerű növelését kell célul tűzni, hanem inkább azt, hogy ott ahol a lehetőségek erre adottak, ott a csoport megalakulhasson.

3. Kívánatos folyamatosan javítani a tudomány és a gyakorlat kölcsönös kapcsolatát, mégpedig olymértékben, hogy ez váljék a Társaság egyik fő tevékenységévé. Ennek érdekében:

- növelni kell a gyakorlati szakemberek számát a Társaság rendezvényein,
- törekedni kell a gyakorlati jellegű rendezvényeknek az üzemekben és általában vidéken történő megrendezésére,
- a Társaság vezetőségébe és aktivistái közé minél több gyakorlati szakembert kell bevonni,
- a tájékoztató jellegű előadások, bemutatók számának és hatékonyságának növelését kell elérni.

4. Tovább kell mélyíteni a kapcsolatot azokkal a MTESZ társaságokkal és szakosztályokkal, amelyek a Társaság munkájához kapcsolódnak és egyes rendezvények szervezésében szintén érdekeltek, illetve partnerül kínálkoznak.

5. A fiatal szakemberek bevonása a társasági munkába ugyancsak olyan feladat, amelyet folyamatosan kell figyelemmel kísérni. Miután egyetemünk és mezőgazdasági főiskoláinkon évente végeznek szakemberek, ezeknek a bevonása évente

megismétlődő, állandó feladat. Célszerű ebből a szempontból is az egyetemeken a helyi csoportok megalakítása, amely lehetővé teheti a végzős vagy a végzés előtt álló szakembereknek a társasági munkába való fokozott bevonását.

A Talajtani Társaság egyik első szervezője volt a fiatal szakemberek önálló megmozdulásának. Az ezirányú tevékenységet a jövőben is rendszeresen kell folytatni. Néhány évenként célszerű megrendezni a fiatal talajtanos és agrokémikus szakemberek tudományos ülészakát.

6. A Társaság aktivistái és vezetői közé a nőket minél nagyobb számban és felelősebb beosztásokba kell bevonni. Meg kell jegyezni, hogy a Társaság vezetőségében és aktivistái között a nők aránya ma is kedvező.

7. A Társaság az elmúlt időszakhoz képest erőteljesebben kell, hogy részt vegyen a közművelődési határozat megvalósításában. Ez a határozat szakterületünkre igen komoly feladatokat ró, hiszen a modern mezőgazdasági termelés jelenleg sokkal szélesebb és mélyebb ismereteket követel mint a múltban. Ezért Társaságunk nagyobb figyelmet kell, hogy fordítson a szakmai ismeretterjesztés olyan feladataira, amelyet sem a TIT, sem más intézmény nem végez el, nevezetesen az új talajtani ismeretanyagok minél szélesebb körben történő elterjesztésére.

Célszerű lenne a talajtani — agrokémiai továbbképzést célzó rendezvények vagy rendezvénysorozatok programba való iktatása is.

8. A nagyrendezvények csökkentése céljából a Társaság vándorgyűlését a felgyülemlett ismeretanyagok és a szükségletnek megfelelően nem az eddigi egy-két évi időközben, hanem ennél ritkábban, három vagy négy évenként célszerű megrendezni. A nagyrendezvények számának csökkentése együtt kell, hogy járjon a kisebb rendezvények hatékonyságának a növekedésével. Ennek egyik eszköze a kisebb rendezvények rugalmas szervezése, amelyben nagyobb önállóságot kell biztosítani a szakosztályoknak, valamint a megyei szervezeteknek. Emellett javítani kell az együttműködést a megyei szervezetek és a központi szakosztályok között.

Felvetődik, hogy a nagy rendezvényt a Magyar Agrártudományi Egyesület Tisztújító Küldöttközgyűlését megelőző társasági választásokkal kössük össze.

Általában törekedni kell arra, hogy a rendezvényekkel a munkaidőnek minél kisebb hányadát vegyük igénybe.

9. A propagandatevékenység fokozását segíti elő, hogy az Agrokémia és Talajtan című folyóirat, az MTA Talajtani és

Agrokémiai Kutató Intézete és a Talajtani Társaság közös kiadványaként jelenik meg. A Talajtani Társaságnak a jövőben jobban kell törekednie a Társaság rendezvényeinek, szervezeti életének a folyóirat hasábjain történő bemutatására. Ezért meggondolandó, hogy a folyóiratban esetleg a Társaság életét bemutató rovatot kellene nyitni. Kívánatos, hogy a múltnál több esetben kerüljön sajtó útján is nyilvánosságra egyes rendezvények anyaga. Más folyóiratok és sajtóorgánumok segítségével is fokozni kell a propagandatevékenységet.

10. A nemzetközi kapcsolatok vonatkozásában törekedni kell a szocialista országokkal korábban megkötött együttműködés fokozására, azokkal a szocialista országokkal pedig, amelyekkel még nincs ilyen kétoldali munkaegyezményünk, annak megkötésére kell törekedni. Szükségosnek mutatkozik kétoldali egyezmény megkötése olyan tőkés országok talajtani társaságaival is, ahol erre a készség megvan, és annak megkötése kölcsönös előnyökkel járna (például Ausztriával).

11. Az Egyesület és a Társaság adminisztratív munkájával kapcsolatban bizonyos centralizáló és decentralizáló intézkedések egyaránt szükségesnek látszanak. Célszerű lenne a tagnyilvántartást olyan értelemben centralizálni, hogy a különböző vidéki egységek a központban is egységesen nyilván legyenek tartva. Decentralizálás szükséges a tagok informálása, mozgósítása és a tagdíjak beszedése terén.

Abban a kérdésben, hogy a meghívók és egyéb információs anyagok sokszorosítása, címzése és szétküldése miként történjék, további tárgyalások és egyeztetés szükséges az Egyesület központi szervei és Társaságunk között.

Vezetőségválasztások a megyei talajtani Csoportokban

A Magyar Agrártudományi Egyesület megyei szervezetei keretében működő önálló Talajtani Szakosztályokban már 1977. év végén megtörténtek a vezetőségválasztások. Mint ismeretes, az ország 10 megyéjében működik önálló Talajtani Szakosztály. A vezetőségválasztás alkalmából a szakosztályok megválasztották 3 tagú küldöttségüket is a Talajtani Társaság Tisztújító Küldötttertekezletére.

Szakosztályi vezetőségválasztások

I. Talajfizikai Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 31-én megtartott ülésén VÁRALLYAY György tudományos osztályvezető tartott vitaindító

előadást „A talajfizika fejlődése és jövőbeni feladatai” címmel. Az elhangzott előadás és a hozzászólások alapján kikristályosodtak azok a legfontosabb tudományos irányok és feladatok, amelyekre a hazai talajfizikai kutatásoknak elsősorban irányulnia kell.

Az élénk vita után a Szakosztály elnöke, VÁRALLYAY György beszámolt az elmúlt négy év munkájáról. Beszélt az elért eredményekről, és kitért a Szakosztály nem mindig egyenletes munkájának okaira is.

Az előterjesztett javaslatok megvitatása után az ülés résztvevői a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

VÁRALLYAY György (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Szakosztályi titkár:

DEZSŐ Imréné (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

BACSO ALBERT (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),

DYORACSEK MIKLÓS (Délsomogyi Állami Gazdaság, Nagyatád),

KLIMES-SZMIK ANDOR (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest),

SIPOS SÁNDOR (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő).

II. Talajkémiai Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 24-én megtartott ülésén FÜLEKY György tudományos munkatárs tartott előadást „A talajok könnyen oldható foszfortartalmában bekövetkező változások vizsgálata” címmel. Az előadás során a foszfortrágyázás-kor, a foszfortrágyázás után eltelt idő, valamint a növényi foszforfelvétel hatására a talajok szervesen foszforvegyületeiben bekövetkező változásokat ismertette.

Az előadást követő élénk vita után a Szakosztály elnöke, HARGITAI László tartott a Szakosztály négyéves munkájáról beszámolót, majd ismertette a Szakosztály vezetőségének az elkövetkezendő évekre vonatkozó terveit. A beszámolót követő vitában a hozzászólók egyértelműen jónak minősítették a Szakosztály munkáját.

Ezután az előterjesztett javaslatokat megvitatva, az ülés résztvevői a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

HARGITAI László (Kertészeti Egyetem, Budapest)

Szakosztályi titkár:

DARAB KATALIN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

FEKETE ATTILA (MEM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest),
DI GLÉRIA EDIT (Rozmaring MgTSz, Budapest),
KERESZTÉNY BÉLA (Agrártudományi Egyetem, Mosonmagyaróvár),
ZSOLDOS LÁSZLÓ (Kertészeti Egyetem, Budapest)

III. Talajbiológiai Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 18-án megtartott ülésén NAGYNÉ VÖRÖS IBOLYA tudományos segédmunkatárs „Talajbiológiai vizsgálatok a visontai külfejtéses bányahányóföldjében” címmel tartott előadást. Az előadás után annak kiegészítéseként levetítették a Mátraaljai Szénbányák Vállalat által készített tudományos ismeretterjesztő kisfilmet. A továbbiakban SZEGI JÓZSEF tudományos osztályvezető spanyolországi tanulmányútjáról tartott vetített-képes beszámolót.

Ezt követően a Szakosztály titkára, BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA ismertette a Szakosztály elmúlt négyéves tevékenységét. A beszámolót követő vitában a Szakosztály munkáját az ülés résztvevői pozitívan értékelték.

Az előterjesztett javaslatok megvitatása után az ülés résztvevői a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

SZEGI JÓZSEF (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Szakosztályi titkár:

BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

KOVÁCS GÉZA (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),
NAGYNÉ VÖRÖS IBOLYA (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest),
TAKÁTS TAMÁS (Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron),
TÓTH BENEDEK (Agrártudományi Egyetem, Keszthely).

IV. Trágyázási Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 17-én megtartott ülésén „Adatok az intenzív műtrágyázás talajtermékenységre gyakorolt hatásához” címmel KÁDÁR IMRE tudományos munkatárs tartott előadást. Előadásában a műtrágyázásnak a talajvizsgálati eredményekre, a termésre és a növények kémiai

összetételére gyakorolt hatásáról beszélt. Az előadást élénk vita követte, majd LATKOVICS GYÖRGYNÉ, a Szakosztály titkára ismertette a Szakosztály beszámolási időszakban végzett munkáját.

A szakosztály tevékenységéről szólva többen is elismerően nyilatkoztak a Szakosztály egyenletes, jó munkájáról. Ezután az ülés résztvevői az előterjesztett javaslatok megvitatása után a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

PECZNIK JÁNOS (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)

Szakosztályi titkár:

LATKOVICS GYÖRGYNÉ (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

BUZÁS ISTVÁN (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest),
DEBRECZENI BÉLA (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),
GÁSPÁR LÁSZLÓ (MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete, Martonvásár),
SARKADI JÁNOS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

V. Talajgenetikai és térképezési Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 16-án megtartott ülésén FÖLDVÁRI GYÖRGY a Szakosztály elnöke ismertette az elmúlt négyéves időszakban végzett munkát. Részletesen elemezte az elért eredményeket, valamint a hiányosságokat. Az objektív akadályok ismertetésén túlmenően önkritikusan értékelt a vezetőség nem kielégítő tevékenységét is.

Az előterjesztett javaslatok megvitatása után az ülés résztvevői a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

NAGY JÓZSEFNÉ (ELTE Általános és Természetföldrajzi Tanszék, Budapest)

Szakosztályi titkár:

JENEY ISTVÁN (Pestmegyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Budapest)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

FÖLDVÁRY GYÖRGY (Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Debrecen),
GÁL ISTVÁN (Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Debrecen),
MÁTÉ FERENC (MTA Biológiai Kutató Intézete, Tihany),
MÉLYVÖLGYI JÓZSEF (Mélyépterv, Budapest)

VI. Talajtechnológiai Szakosztály

A Szakosztály 1978. január 27-én megtartott ülésén NYÍRI LÁSZLÓ igazgatóhelyettes „A mézstrágyázás kérdései” címmel tartott bevezető előadást.

Az előadásban a mézstrágyázás szükségességének elbírálásáról, a talajjavító meszesítés és a mézstrágyázás különbségéről, a mézstrágyázással elért eredményekről beszélt. Az előadást követő hosszan tartó vitában számos kérdés és hozzászólás hangzott el. A vita befejezése után ABRAHÁM LAJOS a Szakosztály elnöke tartotta meg a beszámoló a Szakosztály négyéves munkájáról, majd ismertette a Szakosztály 1978. évi erveit.

Ezt követően az előterjesztett javaslatok megvitatása után az ülés résztvevői a következő új vezetőséget választották meg:

Szakosztályi elnök:

ABRAHÁM LAJOS (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)

Szakosztályi titkár:

HALÁSZ KÁROLY (Országos Meliorációs Egyesülés, Budapest)

Szakosztályi vezetőségi tagok:

BALOGH ISTVÁN (Agrártudományi Egyetem Kutató Intézete, Karcag),

CsÁSZÁR JÓZSEF (Dunántúli Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat, Balatonboglár)

HEGEDŰS LAJOS (Tiszántúli Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat, Szarvas),

HORVÁTH JENŐ (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)

A Talajtani Társaság Tisztújító Küldötttertekezlete

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társasága 1978. február 21-én az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetének tanácstermében tartotta meg Tisztújító Küldötttertekezletét. A mintegy 70 főnyi küldöttnek és vendégnek SZABOLCS ISTVÁN az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetének igazgatója és VÁRALLYAY GYÖRGY tudományos osztályvezető bemutatta az általuk szerkesztett „A hazai talajok termékenységét gátló tényezők térképét”.

Az előadók rámutattak, hogy napjainkban, amikor talajaink termékenységét minden eszközzel növelni kívánjuk, megkülönböztetett fontossága van annak a kérdésnek, hogy a termékenység meddig fokozható. Ezt megelőzően azonban azt kell megvizsgálni, hogy a jelenlegi technológiák mellett mely talajokon merülnek fel akadályok a termékenység növelése előtt, és milyen nyilvánulnak meg ezek az akadályok.

Ebből az igényből kiindulva készítették el Magyarország talajainak termékenységét gátló tényezők térképét 1 : 500 000 méretarányban.

A térképen a termékenységet gátló tényezők közül a következőket tüntették fel:

1. Nagy homoktartalom.
2. Savanyú kémhatás.
3. Szikesedés.
4. Szikesedés a talaj mélyebb rétegeiben.
5. Nagy agyagtartalom.
6. Láposodás, mocsarasodás.
7. Erózió.
8. Felszínközeli tömör kőzet.

Az 1-6. kategóriákat színnel, a 7-8. kategóriákat vonalkázással, illetve pontozással ábrázolták. A térkép méretaránya és az ahhoz megválasztott ábrázolástechnika csak a talaj termékenységét elsősorban gátló tényezők feltüntetését tette lehetővé.

A térkép készítői hangsúlyozták, hogy a feltüntetett talajtermékenységet gátló tényezők sem elméletileg, sem gyakorlatilag nem tekinthetők abszolút érvényűnek. Nem értékelhetők tértől és időtől függetlenül. Hatásuk nagymértékben függ az adott termelési színvonalától, az alkalmazott agrotechnikai rendszertől, a termesztett növénytől stb. Extenzív termelési viszonyok mellett a termékenységet gátló tényezők kedvezőtlen hatása viszonylag mérsékeltebb, hisz a nagy termések elérését más feltételek (alacsony tápanyagszint, nem megfelelő agrotechnika, extenzív fajta kis potenciális produktója stb.) egyébként is korlátozzák. Az intenzív irányú mezőgazdaságfejlesztés eredményeként potenciálisan elérhető magas termésszintek realizálását azonban gyakran éppen a térképen feltüntetett tényezők akadályozzák. Ez ad a térkép elkészítésének ma különös aktualitást és megkülönböztetett jelentőséget.

Az előadók rámutattak arra is, hogy a bemutatott térkép alapján különböző célú, tartalmú és méretarányú talajtérképek rendszerét kell kialakítani, amelyek a talaj termékenységét elsősorban gátló tényezőkön és azok pontosan definiált fokozatain túlmenően a további gátló tényezőkre is rámutatnak. Ezek a térképek majd az egyes tényezők okainak a részletesebb feltárásával már közvetlenül felhasználható alapot nyújtanak a korlátozó tényezők felszámolását, mérséklését célzó módszerek, intézkedések, eljárások kidolgozásához, tervezéséhez, kivitelezéséhez.

Végezetül a térkép szerkesztői összefoglalták azokat a kutatási és gyakorlati területeket, ahol a megszerkesztett térkép felhasználható lesz:

— A talajok termékenységet korlátozó tényezők részletes térképezésénél.

— A talaj termékenységet korlátozó egyes tulajdonságok előrejelzésének kidolgozásánál és térképezésénél.

— A földértékelés módszereinek továbbfejlesztésénél.

— A kedvezőtlen természeti adottságok talajtani tényezőinek meghatározásánál, a kedvezőtlen viszonyok között gazdálkodó mezőgazdasági üzemek megítélésénél, a terület kijelölésénél.

— A környezetvédelem feladatainak meghatározásánál, a környezetvédelmi térképezésnél, a természetvédelmi területek kijelölésénél és az ott folyó kutatásoknál.

— Kedvezőtlen termékenységu talajok meliorációs rendszerek és módszereinek kidolgozásánál és azok alkalmazhatóságának területi kijelölésénél.

— Termelési körzetek és tájak kijelölését célzó országos felmérések és tervek megalapozásánál.

— A talajdegradáció, sivatagosodás, kedvezőtlen talajtulajdonságok (szikesedés, víz- és szélerozió stb.) felmérését és felszámolását célzó nemzetközi programoknál, a nemzetközi együttműködésben készülő térképek módszertanának kidolgozásánál és megszerkesztésénél.

— A kedvezőtlen tulajdonságú talajok jobb megismerését, racionális hasznosítását és a javításra alkalmas új módszerek kidolgozását célzó tudományos fő irányok kijelölésénél.

A térkép bemutatását élénk vita követte, melyben FEKETE ZOLTÁN, DEZSŐ IMRÉNÉ, HORNYÁK FERENC, CSÁSZÁR JÓZSEF, PÁNTOS GYÖRGY, IVÁNCICS JÓZSEF és FERENC KÁLMÁN mutatott rá sokoldalúan a térkép elkészítésének aktualitására, a térkép alapján elkészítendő részletes térképek szükségességére, a továbbfejlesztés irányaira.

A Tisztújító Küldöttértekezlet következő napirendi pontjaként STEFANOVITS PÁL a Társaság alelnöke az elmúlt évben kiemelkedő munkát végző aktivistáknak pénzjutalmakat adott át.

A szünetet követően került sorra a Talajtani Társaság vezetőségének az elmúlt négyéves időszakról tartott beszámolójára, melyet a Társaság elnöke SZABOLCS ISTVÁN tartott meg. Beszámolójában kitért arra a széles körű szervező munkára, amely a Tisztújítást megelőzte. Részletesen ismertette a Társaság cselekvési programjának főbb kérdéscsoportjait, a megfogalmazott legfontosabb irányelveket. A cselekvési programban meghatározott elveknek megfelelően javasolta a nagy rendezvények számának csökkentését, de ezzel egyidejűleg a rugal-

masabb, hagyományostól eltérő kisebb rendezvények megtartását, a Szakosztályokban folyó munka további erősítését.

A Társaság elnöke beszámolt azokról az eredményekről, amelyekkel a Talajtani Társaság a népgazdasági tervek teljesítését elősegítette. Ezek közül kiemelkedő jelentőségűek a Vándorgyűlések, melyek ajánlásai országos vagy nagyobb országérb mezőgazdasági problémáinak hatékonyabb megoldásához segítettek hozzá. A Vándorgyűlések alkalmával és a Társaság egyéb rendezvényein is alapvető fontosságú volt a tudomány eredményeinek a gyakorlatban történő minél szélesebb körű terjesztése, az új talajtani ismeretanyag bemutatása. A tudományterületen szolgálta a Társaság fiatalok továbbfejlődését szolgálta a Társaság fiatal talajtanos és agrokémikus szakemberek számára rendezett tudományos fóruma.

Részletesen ismertette a Társaság nemzetközi kapcsolatainak alakulását a beszámolási időszakban. Rámutatott, hogy a szocialista országok talajtani társaságai legtöbbször kétoldalú kapcsolatban vagyunk. A kétoldalú kapcsolatok keretében rendszeresen érkeznek hazánkba ezen országok képviselői, és vesznek részt a hazai szakemberek ezen országok talajtani társaságainak rendezvényein. Nagyban növelték a Társaságban folyó munka színvonalát azok az előadások, amelyeket a hazánkba látogató nemzetközi hírv talajtanos szakemberek tartottak az elmúlt években. Így többek között NIELSEN, OLSON, BAUMGARDNER, TAVERNIER, VAN BAAREN, HAMDY és EL DAMATY professzorok, valamint GERASZIMOV és NYERPIN akadémikusok látogattak hazánkba és tartottak előadást a Társaság rendezvényein. A Társaság elnöke a továbbiakban elmondta, hogy a beszámolási időszakban tovább erősödött a fejlődő országokkal kialakult kapcsolat. Szakembereink több alkalommal is beszámoltak a MTESZ Fejlődésben levő Országok műszaki tudományos kérdéseivel foglalkozó Bizottságával (FOB) közösen tartott rendezvényeken, a fejlődő országokban szerzett tapasztalatokról. A Társaság elnöke bemutatta a Nemzetközi Talajtani Társaság 15 új magyar tagját, akik 1978-tól tagjai a nemzetközi szervezetnek.

A Társaság elnökének beszámolója után a Társaság titkára — JASSÓ FERENC, a számadatok tükrében mutatta be a Társaság négyéves tevékenységét. Először szervezési kérdésekről szólt és többek között megállapította, hogy a Társaság tevékenysége az elmúlt négy év során kiszélesedett. Erre utal az is, hogy míg 1973-ban csak 8 megyében volt Talajtani Szakosztály, addig 1978-ban már 10 megyében rendelkezünk

jól működő Talajtani Szakosztállyal. Ezek Pest, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Komárom, Szolnok, Baranya, Győr-Sopron és Zala megyében működnek.

Felmérések szerint a vidéki Talajtani Szakosztályok megyénként általában 35-40 fős taglétszámmal dolgoznak. A budapesti és a többi megyében nyilvántartott taggal együtt a Talajtani Társaság taglétszáma 800 fő körül van. A Társaság titkára megállapította, hogy a tagdíjfizetési morál a Társaságban kielégítő. Kifejtette, hogy a Társaságban tervszerű munka folyik. Éves munkatervek alapján dolgozunk. Minden évben több olyan rendezvény volt, amely hasznos és aktuális információt szolgáltatott a mezőgazdasági gyakorlat számára. Több rendezvényen viszont elsősorban elméleti kérdések megvitatására került sor. Rendezvényeink sorában helyet kaptak a Társaság központi rendezvényei, a szakosztályi rendezvények, a vidéki szakosztályok rendezvényei, klubnapok, élménybeszámolók és külföldi szakemberek előadásai.

A Társaság titkára elmondta, hogy a beszámolási időszakban a Társaság két Vándorgyűlést szervezett, az egyiket 1975-ben Szolnokon „Az öntözés és a talajtermékenység” témakörben, a másikat pedig 1977-ben Szekszárdon „A melioráció talajtani alapjai” témakörben. A Vándorgyűléseken a tudományos előadások mellett sor került üzemi bemutatókra is.

A Társaság titkára végezetül utalt azokra a törekvésekre, amelyek arra irányultak az elmúlt négyéves időszakban, hogy minél erősebb kapcsolat alakuljon ki a Társaság és azon intézmények között, ahol talajtanos és agrokémikus szakemberek nagy számban dolgoznak. Rámutatott, hogy több megyei szervezettel, valamint állami és pártszervvel sikerült hasznos munkakapcsolatot kialakítanunk, mely kapcsolat a jövőben is a Társaság hatékony tevékenységének fontos alapja lesz.

A Társaság vezetőségének beszámolója után STEFANOVITS PÁL a Társaság alelnöke néhány további kérdést vetett fel. Javasolta, hogy minél szélesebb kört kell bevonnni a Társaság munkájába; javítani kell a szakosztályi munka színvonalát azáltal is, hogy a szakosztályi vitaüléseket a szembenálló nézetek ütköztetésének fórumává kell tenni. Javasolta, hogy növelni kell azoknak a rendezvényeknek számát, ahol vitára van lehetőség a gyakorlati szakemberek, valamint a tudomány képviselői között.

URBÁN IMRE a Nógrád megyei Talajtani Szakosztály titkárának hozzászólása után a Társaság vezetősége felmentését kérte,

majd FEKETE ZOLTÁN, a Társaság tiszteletbeli elnöke, a jelölőbizottság elnöke előterjesztése alapján a Vezetőségválasztó Küldöttértekezlet a következő összetételű vezetőséget választotta meg:

Elnök:

SZABOLCS ISTVÁN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Alelnökök:

LÁNG ISTVÁN (Magyar Tudományos Akadémia, Budapest),

STEFANOVITS PÁL (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),

VAS ISTVÁN (Dalmandi Állami Gazdaság, Dalmand)

Titkár:

JASSÓ FERENC (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)

Szervezőtitkár:

FÜLEKY GYÖRGY (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

Vezetőségi tagok:

BACSÓ ALBERT (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),

BOROS ISTVÁN (Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium, Budapest),

CSÁSZÁR JÓZSEF (Dunántúli Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat, Balatonboglár),

DEBRECZENI BÉLA (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő),

DI GLÉRIA EDIT (Rozmaring MgTSz, Budapest),

FERENCZ KÁLMÁN (Agrártudományi Egyetem, Főiskolai Kar, Szarvas),

FERENCZ VILMOS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest),

GÁL ISTVÁN (Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Debrecen),

GÁSPÁR LÁSZLÓ (MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete, Martonvásár),

FÓRIZS JÓZSEFNÉ (Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest),

GEREI LÁSZLÓ (MTA Földrajztudományi Kutató Intézete, Budapest),

GYÓRY DÁNIEL (Agrártudományi Egyetem, Keszthely),

HEGEDÜS LAJOS (Tiszántúli Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat, Szarvas),

HORNYÁK FERENC (Országos Meliorációs Egyesülés),

KOLESZÁR GYÖRGY (Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Miskolc),

KOVÁCS JÓZSEF (Mezőgazdasági és Élelmezési Minisztérium, Budapest),

MÁTÉ FERENC (MTA Biológiai Kutató Intézete, Tihany),

PÁNTOS GYÖRGY (Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron),

RÉDLY LÁSZLÓNÉ (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest),
SARKADI JÁNOS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest),
TAKÁTS TAMÁS (Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron),
ZSOLDOS LÁSZLÓ (Kertészeti Egyetem, Budapest)

A Talajtani Társaság a Magyar Agrártudományi Egyesület VII. Országos Tiszt-

újító Küldöttgyűlésére az alábbiakat delegálta:

FÜLEKY GYÖRGY, HARGITAI LÁSZLÓ,
JASSÓ FERENC, LATKOVICS GYÖRGYNÉ,
LÁNG ISTVÁN, NAGY JÓZSEFNÉ, PECZNIK
JÁNOS, SZEGI JÓZSEF, VAS ISTVÁN.

FÜLEKY GYÖRGY
MTA Talajtani és Agrokémiai
Kutató Intézete, Budapest

Érkezett: 1978. június 5.